

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	2.Kf.700.068/2022/4.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes jogi képviselője:	Független Rendőr Szakszervezet (felperesi képviselő címe) (eljáró kamarai jogtanácsos: felperesi képviselő)
Az alperes:	alperes (alperes címe)
Az alperes jogi képviselője:	alperesi képviselő kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díj megfizetése iránt indított közigazgatási jogvita elbírálása
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (8. sorszám alatt)
A fellebbezéssel érintett eljárás:	Fővárosi Törvényszék 7.K.700.210/2022/7. számú ítélete

Í T É L E T:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 30.000 (harmincezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a peresített időszakban a alperes helyi Rendőrkapitányságán körzeti megbízottként teljesített szolgálatot. 2021. október 22. napján szolgálati panaszt terjesztett elő arra hivatkozással, hogy a körzeti megbízotti beosztásához nem tartozóan rendszeresen végzett a körzeti megbízotti működési körzetén kívül járőri, járőrvezetői, járőrparancsnoki és egyéb feladatokat, melyek ellátásáért megbízási díj megfizetését kérte. Szolgálati panaszát alperes vezetője elutasította.

A felperes keresete, az alperes védírata

[2] A felperes – a perben megváltoztatott – keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a 2018. október 1-től 2021. július 31-ig terjedő időszakban összesen 32 többletfeladat-ellátással érintett hónapra 927.600 forint megbízási díj és késedelmi kamata megfizetésére. A megbízási díj mértékét az illetményalap 75%-ában határozta meg. Keresetét azzal indokolta, hogy a körzeti megbízotti szabályzatról szóló 26/2015. (XII. 9.) ORFK utasítás (a továbbiakban: KMB szabályzat) 21. pontja taxatív meghatározza, hogy mely esetekben lehet a körzeti megbízottat a működési körzetéből eseti jelleggel, meghatározott szolgálati feladatra elvonni. Rámutatott, hogy a körzeti megbízott járőrszolgálatba csak kivételesen osztható be, kizárólag a működési körzetében, járőrrel közösen. A KMB szabályzat 21. pontja pedig azt határozza meg, hogy mely esetekben lehet a körzeti megbízottat a működési körzetében eseti jelleggel meghatározott szolgálati feladatokra elvonni, következésképp a szabállyal ellentétesen, munkakörébe nem tartozó, túlnyomórészt a Járőr- és Őrszolgálati Szabályzatról szóló 13/2017. (III. 24.) ORFK utasításban (a továbbiakban: Járőr szabályzat) meghatározott feladatokat látott el. Keresete jogalapjaként a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés c) pontját és (5) bekezdését, a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos szolgálati viszonyban álló tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 33/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 33/2015. (VI. 16.) BM rendelet) 10. § (2) bekezdését, valamint a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI. 16.) BM rendelet 35. § (6) bekezdését jelölte meg.

[3] Az alperes védíratában a kereset elutasítását kérte, vitatva a követelés jogalapját és összegszerűségét. Hivatkozott a KMB szabályzat 37. pontjára, mely szerint a körzeti megbízott szolgálat teljesítési idejének legalább 70%-ában közterületi tevékenység ellátására köteles, így a felperes által ellátott járőri feladat a körzeti megbízotti tevékenységbe tartozó közterületi tevékenység, amely nem minősül a kinevezéstől eltérő többletfeladatnak.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[4] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 927.600 forint megbízási díjat és annak késedelmi kamatát, valamint perköltséget. Ítéletét – a Kúria Kf.VIII.39.804/2021/4. számú ítéletében foglaltakra figyelemmel – a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjára és (5)-(6) bekezdéseire, a KMB szabályzat 2., 21. és 24. pontjaira, a 33/2015. (VI. 16.) BM rendelet) 10. § (2) bekezdésére, valamint a Járőr szabályzat 4., 22. és 23. pontjára alapította.

[5] Indokolásában rögzítette, hogy a körzeti megbízotti feladatok és a járőri feladatok ellátása elválik egymástól. Kiemelte, hogy a munkakör kijelöli azoknak a feladatoknak a körét, melyeket a hivatásos állomány tagja külön utasítás nélkül is általában végezni jogosult és köteles a jogviszonya fennállása alatt. A hivatásos jogviszonyban álló munkaköréhez (beosztásához) kell meghatározni a munkaköri leírásában a ténylegesen végzendő feladatokat, és ez nem fedhet le több másik beosztást is. A KMB szabályzat részletesen tartalmazza az ellátandó feladatok körét, ehhez kell igazodni a munkaköri leírás elkészítésekor, az abban foglaltak korlátlanul nem bővíthetők. A KMB szabályzat szerint a körzeti megbízott csak járőrvezetői feladatot láthat el, a szolgálat végrehajtására beosztott járőrrel közösen és azt is csak a körzeti megbízotti körzetén belül. A járőri beosztás a felperes beosztásától elkülönült beosztás. Felperes a járőri feladatokat nem eseti jelleggel, hanem folyamatosan, sok esetben körzetén kívüli tevékenységgel látta el. Amennyiben a körzeti megbízott a KMB szabályzat 24. pontjától eltérően teljesít járőri feladatokat, az a beosztásától eltérő feladatellátást jelent, amely pedig megalapozza a Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontja szerinti megbízási díjra való jogosultságot.

[6] A Kúria Kf.VII.39.549/2021/4. számú ítéletében foglaltakra figyelemmel rögzítette, hogy egyéb adat hiányában az elvégzett többletmunka időtartama és gyakorisága alapján döntött a megbízási díj mértékéről. A törvényi 50-200 %-ig terjedő keretek között a felperesnek az illetményalap 75%-ban meghatározott igénye nem eltúlzott. A körzeti megbízotti tevékenységen kívüli feladatok elrendelésére rendszeresen került sor, havi feladatellátásának hol kisebb, hol nagyobb részét tette ki, a felek által elfogadott kimutatás szerint 2019-ben és 2020-ban összesítve a szolgálatainak 1/4 részében járőrfeladatokat látott el.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[7] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja és (5)-(6) bekezdései megsértésére hivatkozással fellebbezést, melyben annak megváltoztatásával a kereset elutasítását kérte.

[8] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást felderítette, a megfelelő jogszabályokat alkalmazta, de azokból téves következtetést vont le. Nem vitatta azon megállapítást, hogy a körzeti megbízotti feladatok és a járőr feladatok elválnak egymástól és a

munkáltató csak egy adott beosztáson belül határozhatja meg a munkaköri feladatokat, azonban továbbra is úgy vélte, hogy a felperes nem látott el a beosztásához nem tartozó többletfeladatokat. A KMB szabályzat 37. pontja szerint a körzeti megbízott szolgálatteljesítési idejének legalább 70%-ában köteles a közterületi tevékenység ellátására, így a felperes által végzett járőri feladat (járőrszolgálat) a körzeti megbízotti tevékenységbe tartozó olyan közterületi alaptevékenység, mely nem minősül a kinevezéstől eltérő többletfeladatnak.

[9] Az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe, hogy a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati szabályzat) alapján a járőr különböző típusú járőr szolgálati formát láthat el, ezért e szabályzatban, valamint a Járőr szabályzatban foglaltakra tekintettel önmagában a járőrszolgálat ellátására történő hivatkozás megbízási díj iránti igény alapjául nem szolgálhat, hiszen az több, a járőr által ellátandó feladatot is magában foglal.

[10] Továbbá a felperes egyik évben sem végzett 30 napot meghaladóan az eredeti beosztása mellett többletfeladatokat.

[11] Egyebekben kifejtette, hogy az általánosan követett gyakorlatnak megfelelőenössze-szerűségében a megbízási díj mértékét a rendvédelmi illetményalap 50%-ában tartja elfogadhatónak. A felperes által végzett többletfeladatok az általa teljesített szolgálatoknak és a felperes munkaidejének csekély részét tették ki, azok a beosztásának megfelelő bonyolultságúak voltak, azt meghaladó tudást nem tettek szükségessé.

[12] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Előadta, hogy az alperes az elsőfokú bíróság által nem vizsgált új körülményt nem adott elő. Érvelése szerint az alperesi álláspont nem egyeztethető össze a Szolgálati szabályzattal, mely alapján a körzeti megbízott és a járőr céljaiban is eltérő két különböző beosztás; e két beosztás eltérő munkaköri feladatait két átfedésben nem lévő ORFK utasítás foglalja össze. Hivatkozott számos bírósági döntésre. Kitért arra is, hogy többletfeladatai rendszeresek voltak, a következetes bírói gyakorlat alapján a 30 napos feladatellátási időhatárt az eltérő feladat ellátásának szükséges időtartama alapján kell vizsgálni. Jelen esetben a peresített időszak nagysága és az eltérő tartalmú szolgálatteljesítési napok száma is meghaladta a 30 napot. Az alperes az össze-szerűség vitatását releváns anyagi jogszabályhely megsértésével nem indokolta.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

A fellebbezés – az alábbiak szerint – megalapozatlan.

[13] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a

fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján helyesen rögzítette a tényállást, amelyet az alperes nem vitatott. Az anyagi jogkérdés tekintetében az elsőfokú bíróság a releváns jogszabályi rendelkezéseket felhívta, ítéletében a döntése indokait részletesen kifejtette, mellyel a másodfokú bíróság is egyetértett. A fellebbezésben előadottakra tekintettel az alábbiakat emeli ki.

[14] Az alperes nem vitatta, hogy a felperes körzeti megbízotti működési körzetében és azon kívül járőrfeladatokat rendszeresen ellátott, azonban – álláspontja szerint – ezeknek a feladatoknak a teljesítése nem a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerint a szolgálati beosztáshoz nem tartozó feladatkör, nem többletfeladat, ezért megbízási díj a felperes részére nem jár. Álláspontja szerint a járőrfeladatok ellátása a KMB szabályzat 37. pontjánál fogva a felperes munkaköréhez tartozott.

[15] A Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontja szerint a hivatásos állomány arra alkalmas tagja átmenetileg megbízható a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkör ellátásával többletfeladatként. Erre figyelemmel az alperes jogszerűen megbízhatta (utasíthatta) a felperest olyan feladatok elvégzésével, amelyek a képzettségéhez, végzettségéhez, szakmai tapasztalatához kapcsolódtak. Az alperesnek az a joga azonban, hogy a felperest a körzeti megbízott beosztásához tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére utasíthassa, nem sértheti a felperes kinevezése szerinti beosztását, továbbá az utasítás teljesítése esetén az érintett díjazásra (ellenszolgáltatásra) való jogosultságát. Ha a felperes a megbízást az eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett végzi, Hszt. 71. § (5) bekezdése alapján a többletszolgáltatást díjazásra jogosult.

[16] Az állománytáblában rendszeresített beosztásokhoz tartozó feladatokat a munkáltató a munkaköri leírásban egyoldalú utasításával rögzítheti, azonban a munkaköri feladatok meghatározása nem lehet önkényes. A munkáltató az állománytáblában rendszeresített beosztás keretein belül határozhatja meg azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, melyeket a hivatásos állomány tagja jogosult és köteles ellátni: ez a felperes esetében a körzeti megbízotti beosztás volt. A következetes bírói gyakorlat szerint a munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, így ezen elvi alapról eredően jogellenes az olyan gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör feladatainak ellátását (Kf.VII.39.247/2020/4., Kf.VII.39.389/2021/4.).

[17] A Kúria korábbi határozataiban (Kfv.VII.37.642/2020/5., Kf.VII.39.525/2021/3.) kimondta, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott kritériumok konjunktívak, ebből következően a felperest akkor illetheti meg a megbízási díj, ha nem a kinevezés szerinti beosztásához tartozó feladatkört lát el, többletfeladatként. Ezzel összefüggésben nem azon van a hangsúly, hogy a többletfeladat okozott-e többletterhelést, hanem azon, hogy a feladat a kinevezés szerinti beosztáshoz tartozónak tekinthető-e. Amennyiben nem tartozik az adott szolgálati beosztáshoz a rendszeresen végzett további tevékenység, az többletfeladatként értékelendő. A Kúria következetes gyakorlata szerint a munkáltató utasítása alapján a hivatásos állomány tagja

ugyan esetenként köteles ellátni a beosztása szerinti tevékenységhez nem tartozó feladatokat, ugyanakkor az ilyen jellegű feladat tartós ellátása nem maradhat ellentételezés nélkül (Mfv.II.10.304/2017/15., Kf.VII.39.525/2021/3.).

[18] A felperes által végzett járőrszolgálati feladatok, mint a munkáltató egyoldalú utasítása alapján végzett feladatok nem tartoztak a felperes kinevezés szerinti beosztásához. Az alperes helytelenül hivatkozott arra, hogy a KMB szabályzat 37. pontja alapján járőrszolgálati feladatokra beosztható. Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által figyelme vett jogszabályi rendelkezések és egyéb normák (KMB szabályzat, Járőr szabályzat) alapján a körzeti megbízott és a járőr beosztás elhatárolása és különbözősége körében tett megállapításokkal egyetértett, azok megismétlése szükségtelen. A fellebbezésben felhívott Szolgálati szabályzat is különbséget tesz a körzeti megbízotti, illetve a járőri beosztással együtt járó feladatok között. Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan rögzítette azt is, hogy a felperes a járőrfeladatokat a körzeti megbízott működési körén kívül nem eseti, hanem folyamatosan, rendszeresen látott el. A Kúria a Kf.VII.45.184/2021/4. számú ítéletében már rámutatott, ha a hivatásos állomány szolgálati viszonyban álló tagja (a körzeti megbízott) hosszabb időszakon át rendszerszintűen a beosztásához nem tartozó feladatkört ellátja, a járőrfeladatokat a körzeti megbízott működési és csoportműködési körén kívül nem eseti, hanem napi rendszerességgel végzi, az többletszolgálatnak minősül és annak ellentételezésére jogosult.

[19] A felperes helytállóan utalt arra, hogy a 30 napos időhatár a töretlen ítélkezési gyakorlat alapján az eltérő feladat ellátásának szükséges időtartama alapján vizsgálható. E körben tehát annak van jelentősége, hogy a perrel érintett teljes időszak és azon belül összességében az eltérő tartalmú szolgálatteljesítési napok száma a 30 napot meghaladta.

[20] Az irányadó ítélkezési gyakorlat szerint a munkáltató mérlegelési jogkörébe tartozó kérdés, hogy az eredeti munkakör mellett ellátott többletfeladatokra tekintettel a megbízási díjat milyen mértékben határozza meg (Kf.VII.37.780/2020/5.). Az alperes nem állapított meg és nem fizetett megbízási díjat a felperesnek, ezért a megbízási díjat a bíróság mérlegelési jogkörében határozhatta meg. Az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap 75 %-ában történő meghatározással a megbízási díj mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl, figyelembe vette a többletfeladatoknak a napi szolgálati feladatokhoz arányosított, a megbízás időtartamára átlagolt mennyiségét, mértékét. Amennyiben az alperes az elsőfokú bíróság ítéleti mérlegelését nem tartotta megfelelőnek, fellebbezésében – a mérlegelés jogszerűségéhez – be kellett volna mutatnia, hogy az ítélet ezen álláspontja (az összecszerúségi meghatározás), milyen érvek alapján minősül jogszerűtlennek. Azt kellett volna kimunkálnia, hogy az elsőfokú bíróság hol vétett mérlegelési hibát, melyek azok az elemek, körülmények, amelyeket nem vett figyelembe és amelyek az értékelt körülmények figyelembevételével más összecszerúségi eredményre vezettek volna. Az alperes azonban az általános vitatás mellett külön jogszabálysértést nem jelölt meg, a megbízási díj összecszerúsége tekintetében pusztán a megbízási díj mértékének mérséklését kérte. A másodfokú bíróság ezért megsértett jogszabályi rendelkezés nélkül maradt, amikor az ítélet összecszerúségi indokainak helyességét vizsgálta. Ennek perjogi szempontból való jelentőségét pedig az adja, hogy a másodfokú eljárás során a bíróság eljárásának keretét a

fellebbezésben foglaltak – a megsértett jogszabályi rendelkezések – adják. A jogsértés tényének alperes általi kategorikus, általános tartalmú állítása az elsőfokú bíróság ítéletét (mérlegelését) jogszerűtlenné nem tehetette (Kf.VII.39.549/2021/4.). Mindezekre figyelemmel az alperes az összecszerűség körében tévesen hivatkozott a Hszt. 71. § (5)-(6) bekezdéseinek sérelmére.

[21] Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla Kp. 109. § (1) bekezdése alkalmazásával az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[22] A pervesztes alperes a Kp. 35. §-a alapján alkalmazandó, polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) bekezdés a) pontja, 3. § (5) bekezdése alapján köteles a fellebbezéssel érintett pertárgyértékhez igazodó (927.600 forint) és a jogi képviselő által kifejtett munkával arányosan felszámított, a pernyertes felperest megillető másodfokú perköltség megfizetésére.

[23] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján személyes illetékmentes, ezért a fellebbezési eljárási illetéket a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontjára és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam viseli.

[24] Az ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdés alapján alkalmazandó Kp. 77. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[25] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2022. október 5.

dr. Szőke Mária s.k.

dr. Bendli Attila József s.k.

dr. Németh Andrea s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

